

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Oosterweg 172 te Wijchen

Rapportnummer 20-0280

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Oosterweg 172 te Wijchen

Rapportnummer: P20-0280
Rapportdatum: 14 september 2020
Versie: 2, datum revisie 15 april 2021

Opdrachtgever: Pouderoyen Tonnaer

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: I. Lustenhouwer

Auteur: M.A. den Otter

Kwaliteitscontrole: N. Arts-Smits

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Zorgplicht	3
1.4	Leeswijzer	3
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	7
3	Methode.....	8
4	Natuurwaarden	9
4.1	Beschermde gebieden.....	9
4.2	Beschermde soorten	11
4.2.1	Flora.....	11
4.2.2	Vlinders en libellen	11
4.2.3	Kevers en weekdieren	12
4.2.4	Vissen	13
4.2.5	Amfibieën en reptielen	13
4.2.6	Vogels.....	14
4.2.7	Zoogdieren.....	16
5	Conclusies	19
5.1	Beschermde gebieden.....	19
5.2	Beschermde soorten	19
5.3	Advies en aanbevelingen	22
5.4	Gevolgen voor (het tijdpad van) de voorgenomen plannen	22
	Geraadpleegde bronnen	23

Bijlagen

Bijlage 1	Wet- en regelgeving
Bijlage 2	Mitigatieplan das (Das & Boom, 2016)
Bijlage 3	Soortenlijst uit mitigatieplan (Das & Boom, 2016)

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Een initiatiefnemer is voornemens op het perceel van Oosterweg 172 te Wijchen een aantal agrarische bedrijfsgebouwen te slopen, de bestaande woonboerderij te splitsen in twee woningen en twee woningen bij te bouwen. Verder zal sprake zijn van een landschappelijke inrichting en de aanleg van een weide. Ten behoeve van de planologische procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Het doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van het onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook de niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de

effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies, adviezen en vervolgstappen uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt aan de Oosterweg 172, ten oosten van de bebouwde kom van Wijchen. Het plangebied bestaat uit een woonhuis met tuin, een stal en een schuur met daaromheen verharding en in het westen een akker. Ten noorden van het plangebied ligt de Oosterweg en ten zuiden van het plangebied ligt een watergang.

De ligging van het plangebied in de ruimere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 2. Op pagina 6 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied (gele lijn) (bron: Google Maps)

Figuur 2. Globale begrenzing plangebied (gele lijn) (bron: Google Maps)

Foto 1. Het woonhuis

Foto 2. Een aanbouw aan het woonhuis

Foto 3. Stal in het oosten van het plangebied

Foto 4. Stal in het oosten van het plangebied

Foto 5. Schuur in het zuiden van het plangebied

Foto 6. Schuur in het zuiden van het plangebied

Foto 7. Akker in het westen van het plangebied

Foto 8. Akker in het westen van het plangebied

2.2 Voorgenomen plannen

De initiatiefnemer is voornemens op het perceel Oosterweg 172 te Wijchen een aantal agrarische bedrijfsgebouwen te slopen, de bestaande woonboerderij te splitsen in twee woningen en twee woningen bij te bouwen, zoals is weergegeven in figuur 3. Verder zal sprake zijn van een landschappelijke inrichting en de aanleg van een weide en een fruitboomgaard. De beschermingszone van de watergang van vijf meter mag niet bebouwd of begroeid worden.

Figuur 3. Definitief ontwerp landschapsplan

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de websites Vlinderstichting.nl, Waarneming.nl, EIS-nederland.nl, Zoogdiervereniging.nl en Verspreidingsatlas.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige habitats zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Ook is gekeken of binnen het plangebied invasieve exoten voorkomen.

Een veldbezoek voor een quickscan flora en fauna is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van het veldbezoek het voorkomen van beschermde soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

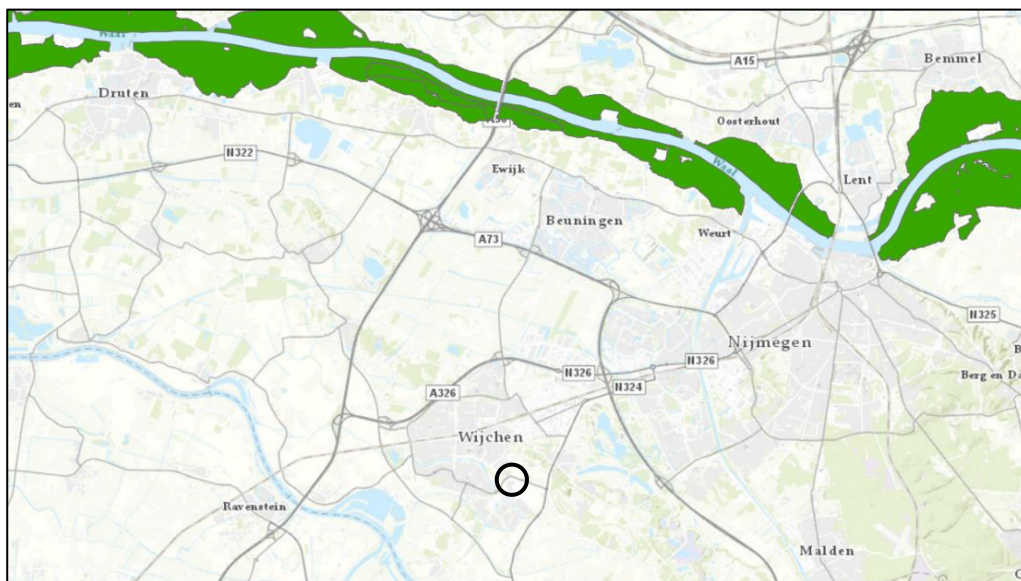
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 24 augustus 2020 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: bewolkt, droog, windkracht 4 en circa 21 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van provincie Gelderland blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 8,4 kilometer afstand ten noorden van het plangebied ligt, zie figuur 4. Dit betreft het Natura 2000-gebied Rijntakken.

Figuur 4. Ligging plangebied (zwarte cirkel) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (groen) (bron: gelderland.maps.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?useExisting=1&layers=3d17886e0eaf4d169ac21a6ed30afc02)

Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief grote afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebied als gevolg van effecten van verdroging, versnippering en verstoring door licht, geluid en trilling door de voorgenomen plannen.

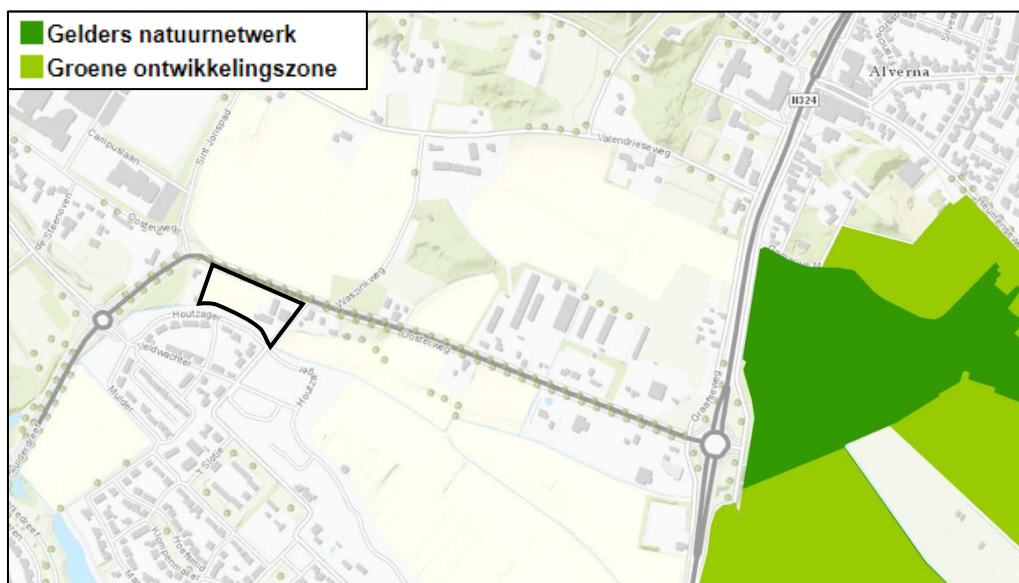
Als gevolg van de sloop- en bouwwerkzaamheden in het plangebied zal sprake zijn van stikstofemissie. Depositie van stikstof op Natura 2000-gebieden kan negatieve effecten tot gevolg hebben op de natuurwaarden. De hoeveelheid stikstofdepositie als gevolg van de voorgenomen plannen op Natura 2000-gebieden dient te worden bepaald middels een stikstofberekening met het programma AERIUS-Calculator. De resultaten van de berekening moeten vervolgens ecologisch worden beoordeeld om te toetsen of sprake is van (significant) negatieve effecten.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Gelderland bestaande uit het Gelders natuurnetwerk) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Daarnaast is in de provincie Gelderland de Groene ontwikkelingszone (GO) aangewezen. De GO is gebied met een andere bestemming dan natuur dat ruimtelijk is vervlochten met het Gelders natuurnetwerk, waaronder bijvoorbeeld weidevogelgebieden en rustgebieden voor winterganzen.

Uit de kaart Kernkwaliteiten GNN GO op de website van provincie Gelderland, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNN. Het dichtstbijzijnde GNN en GO gebieden liggen op circa 800 meter ten oosten van het plangebied. De ligging van het NNN in de omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 5.

Figuur 5. Ligging plangebied (zwarte lijn) ten opzichte van het NNN (bron: [gelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=92d4c54aed8147ae8aa704c312f719bc](http:// gelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=92d4c54aed8147ae8aa704c312f719bc))

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het NNN of de GO. Gezien de afstand tussen het plangebied en het NNN en de GO, en de relatief kleinschalige aard van de voorgenomen plannen is het uit te sluiten dat de voorgenomen plannen een (significant) negatief effect hebben op de wezenlijke kernmerken en waarden van het NNN en de GO.

Conclusie

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (8,4 kilometer) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen. Een negatief effect als gevolg van stikstofemissie kan niet worden uitgesloten. Derhalve dient een stikstofcalculatie te worden uitgevoerd.

De voorgenomen plannen hebben door de afstand en de relatief kleinschalige aard van de werkzaamheden geen (significant) negatief effect op de wezenlijke kernkwaliteiten van het NNN en de GO.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of het nemen van mitigerende maatregelen nodig is.

4.2.1 Flora

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat binnen een kilometer afstand van het plangebied wilde ridderspoor is waargenomen (§3.3 Wnb).

- + Wilde ridderspoor is een zeer zeldzame soort die voorkomt in Limburg, het rivierengebied en enkele plekken verspreid over Nederland. De plant groeit op matig voedselrijke, kalkhoudende, zandige klei in wintergraanakkers en op ruderaal omgewerkte terreinen op kalkgrond.

Het plangebied ligt op kalkloze zware zavel en lichte klei en daarmee ontbreekt het aan de juiste bodem voor wilde ridderspoor. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen binnen het plangebied. Het voorkomen van beschermde plantensoorten is zodoende uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Vlinders

Uit gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat binnen een kilometer afstand van het plangebied grote vos en iepenpage zijn waargenomen (beide §3.3 Wnb). Op een afstand van 1 tot 5 kilometer van het plangebied is sleedoornpage waargenomen (§3.3 Wnb).

- + Grote vos is een zeldzame en kwetsbare soort die voorkomt in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. De waardplanten van deze soort zijn vooral iep, maar ook zoete kers en sommige wilgensoorten.
- + Iepenpage is een zeldzame soort die op verschillende locaties in Nederland voorkomt bij iepen in bossen, bosranden, parken en grotere tuinen. De waardplanten van deze soort zijn diverse iepen zoals gladde iep, ruwe iep en sommige cultivars.
- + Sleedoornpage is een zeldzame standvlinder die voorkomt in sleedoornstruwelen, houtwallen en bosranden. De laatste jaren komt sleedoornpage ook steeds meer voor in tuinen en parken. De waardplant voor de rupsen zijn sleedoorn en enkele andere gecultiveerde Prunus-soorten.

In het plangebied ontbreken het geschikte habitat en de geschikte waardplanten voor deze en andere beschermde vlinders. Hiermee is het voorkomen van beschermde vlindersoorten in het plangebied uitgesloten.

Libellen

Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat op een afstand van 1 tot 5 kilometer van het plangebied beekrombout (§3.3 Wnb) en gevlekte witsnuitlibel zijn waargenomen (§3.2 Wnb).

Binnen het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig en daardoor ontbreekt het aan geschikt voortplantingshabitat voor libellen. Het voorkomen van essentieel habitat van (beschermde) libellen in het plangebied is uit te sluiten.

4.2.3 Kevers en weekdieren

Volgens de gegevens van de NDFF en EIS Nederland komen geen beschermde kevers en weekdieren voor in de omgeving van het plangebied. Voor de beschermde kevers en weekdieren zijn weinig verspreidingsgegevens bekend, daarom wordt in deze paragraaf van alle beschermde kevers en weekdieren beoordeeld of ze in het plangebied kunnen voorkomen.

- + Vliegend hert (§3.3 Wnb) komt voor in (oude) eikenbossen, dit habitat is binnen het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van deze soort in het plangebied is uit te sluiten.
- + De beschermde houtkevers; vermiljoenkever, heldenbok en juchtleerkever (alle §3.2 Wnb) zijn afhankelijk van oude, holle of vrijstaande bomen of (natte) gebieden met veel dood hout. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van deze beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.
- + De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofofkever en gestreepte waterroofofkever (beide §3.2 Wnb) zijn voor het voorkomen afhankelijk van grote wateren. Het ontbreekt binnen het plangebied aan permanent oppervlaktewater en daarom is het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied uitgesloten.
- + De aquatische slakkensoort platte schijfhoren (§3.2 Wnb) is afhankelijk van de aanwezigheid van heldere, schone wateren met waterplanten. Bataafse stroommossel (§3.2 Wnb) is een soort die voorkomt in stromend water (rivieren of beken). Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van platte schijfhoren en Bataafse stroommossel uitgesloten.

In het plangebied ontbreken geschikte habitats, zoals oude bossen en oppervlaktewater, voor de beschermde soorten kevers en weekdieren. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde vissoorten zijn waargenomen.

Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater is het voorkomen van (beschermde) vissoorten in het plangebied uit te sluiten.

4.2.5 Amfibieën en reptielen

Amfibieën

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen een kilometer afstand van het plangebied bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander (alle §3.3 Wnb) zijn waargenomen. Op een afstand van een tot vijf kilometer van het plangebied zijn Alpenwatersalamander (§3.3 Wnb), heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker en rugstreeppad (alle §3.2 Wnb) waargenomen.

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig en daardoor ontbreekt het aan voortplantingshabitat voor amfibieën. Direct naast het plangebied, in het zuiden, ligt een watergang waar mogelijk voortplanting plaatsvindt van algemene en niet-kritische amfibiesoorten.

Het plangebied is geschikt als land- en overwinteringshabitat voor algemene en niet-kritische soorten. Alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen zich verschuilen tussen de beplanting in de tuin en in de akkerranden waar voldoende dekking aanwezig is (braamstruweel en rietkraag).

Voor heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker en rugstreeppad ontbreekt het juiste habitat. Heikikker is duidelijk een cultuurvliedende soort die vooral voorkomt in heidegebied en veenweidegebied. Kamsalamander komt voor in bosrijk gebied en kleinschalig landschap. Knoflookpad is afhankelijk van zandige plekken en leeft voornamelijk onder de grond. Poelkikker heeft een voorkeur voor wateren met een hoge waterkwaliteit en heeft een beperkte actieradius. Rugstreeppad is een pionierssoort van hoog dynamische gebieden.

Het voorkomen van bovengenoemde soorten in het plangebied is uit te sluiten omdat het juiste habitat ontbreekt.

Reptielen

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat op een afstand van een tot vijf kilometer van het plangebied levendbarende hagedis (§3.3 Wnb) en zandhagedis (§3.2 Wnb) zijn waargenomen.

Het ontbreekt binnen het plangebied aan geschikt habitat voor deze en andere reptielen. Deze soorten komen met name voor in heiden,

veengebieden en bossen. Het voorkomen van beschermde reptielensoorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Effectbeoordeling

Bij het verwijderen van beplanting en graafwerkzaamheden in de tuin en de akkerranden kan mogelijk het land- en overwinteringshabitat van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en Alpenwatersalamander worden vernietigd en individuen worden verstoord of verwond.

Mitigerende maatregelen

Voor bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker geldt bij ruimtelijke ingrepen in provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.3. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

Voor Alpenwatersalamander geldt deze vrijstelling niet. Onder de Wet Natuurbescherming mag voor Alpenwatersalamander gebruik worden gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. In dit geval dient gewerkt te worden volgens de gedragscode flora en fauna voor Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de Vereniging Stadswerk Nederland. Voor het zorgvuldig handelen dient de volgende periode en werkwijze te worden gehanteerd:

- + Het uitvoeren van graafwerkzaamheden onder beplanting, zoals struiken en bomen, en het verwijderen van beplanting in de akkerranden en de tuin, vindt plaats in de periode buiten de overwinteringsperiode van deze soort. Dit betekent dat deze werkzaamheden mogen worden uitgevoerd in de periode half april tot half oktober.

4.2.6 Vogels

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat de volgende vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn waargenomen in de wijde omgeving van het plangebied: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw (alle §3.1 Wnb).

In het plangebied is geen jaarrond beschermd nest van een roofvogel (horst) aanwezig. Het woonhuis biedt geschikte nestgelegenheid voor huismus en gierzwaluw onder de dakpannen. Huismussen kunnen onder de dakpannen komen via de dakgoot. Gierzwaluwen vliegen vaak bij de nok en de overhangende dakpannen, zoals aan de voor- en achtergevel, naar het nest. De schuur (foto's 5 en 6) biedt geschikte nestgelegenheid voor algemene vogelsoorten die broeden tussen de balken en voor uilen zijn geschikte nestplekken en rustplaatsen aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn in de schuur geen sporen van uilen aangetroffen, zoals veren, braakballen en krijtstrepen. Maar uit de data van de NDFF blijkt dat steenuil in en vlakbij de

schuur is waargenomen in de jaren 2015, 2014 en 2013. De aanwezigheid van steenuil kan derhalve niet worden uitgesloten. Kerkuil is ook een gebouwbewonende soort die mogelijk gebruik maakt van de schuur. De stal (foto's 3 en 4) biedt geen geschikte nestgelegenheid voor vogels doordat deze volledig is afgesloten. De bomen en struiken in het plangebied bieden geschikte nestgelegenheid voor algemene vogelsoorten. Tijdens het onderzoek zijn geen vogelnesten aangetroffen in het plangebied.

Het plangebied is daarnaast geschikt als foerageergebied voor vogels waaronder uilen, weide- en akkervogels.

Effectbeoordeling

Bij het snoeien of kappen van bomen en struiken, en bij het slopen van de schuur kunnen nesten worden vernietigd en broedende vogels worden verstoord. Gedurende het broedseizoen zijn nesten strikt beschermd.

Bij werkzaamheden aan het woonhuis kunnen nesten worden vernietigd van huismus en gierzwaluw. Dit betreft werkzaamheden, zoals het vervangen van het dak, het isoleren van het dak of het bouwen van een dakkapel. Nesten van deze soorten zijn jaarrond beschermd, het vernietigen en verstoren is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Indien enkel inpassende werkzaamheden zullen plaatsvinden treden geen negatieve effecten op voor huismus en gierzwaluw.

In de schuur zijn mogelijk nest- en rustplaatsen van steenuil of kerkuil aanwezig. Bij het slopen van deze schuur kunnen deze beschermde nest- en rustplaatsen worden vernietigd.

De voorgenomen plannen zorgen niet voor een verslechtering van het foerageergebied voor vogels. Mogelijk wordt het zelfs verbeterd door het realiseren van de landschappelijke inrichting en de weide. In de omgeving van het plangebied (ten zuiden en ten noorden van de Oosterweg) blijven voldoende akkers aanwezig voor vogelsoorten die foerageren op akkers.

Mitigerende maatregelen

Het snoeien of kappen van bomen en struiken (indien nodig) en het slopen van de schuur dient te worden uitgevoerd wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten het broedseizoen van vogels. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd.

Nader onderzoek naar huismussen en gierzwaluwen in het plangebied is noodzakelijk indien werkzaamheden worden uitgevoerd aan het dak van het woonhuis. Het onderzoek naar huismus dient te worden uitgevoerd tussen 1 april en 20 juni. Onderzoek naar gierzwaluwen dient te worden uitgevoerd in de periode van 1 juni tot 15 juli. Met dit onderzoek kan worden aangetoond of uitgesloten of huismus en gierzwaluw gebruik maken van het woonhuis als nestgelegenheid. Op basis van de resultaten van deze onderzoeken kan worden bepaald of een ontheffing van de Wet natuurbescherming

noodzakelijk is en zo ja, welke mitigerende maatregelen genomen moeten worden.

Nader onderzoek naar kerkuil en steenuil in het plangebied is noodzakelijk omdat deze mogelijk verblijven in de schuur. Het onderzoek naar steenuil dient te worden uitgevoerd tussen 1 februari en 30 april. Het onderzoek naar kerkuil dient te worden uitgevoerd tussen 1 februari en 15 oktober. Met dit onderzoek kan worden aangetoond of uitgesloten of kerkuil en steenuil gebruik maken van de schuur als nest- en rustgelegenheid. Op basis van de resultaten van deze onderzoeken kan worden bepaald of een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is en zo ja, welke mitigerende maatregelen genomen moeten worden.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) en gegevens van de NDFF blijkt dat de soorten baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (alle §3.2 Wnb) voorkomen in de wijde omgeving van het plangebied.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. In het plangebied zelf zijn geen lijnvormige elementen aanwezig die kunnen dienen als vliegroute voor vleermuizen. De sloot ten zuiden en de laanbomen ten noorden van het plangebied kunnen wel dienen als vliegroutes.

De stal en de schuur bieden voor vleermuizen geen geschikte verblijfplaatsen onder andere door het ontbreken van een spouwmuur en dakbeschot. In het woonhuis kunnen wel verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, zoals onder de dakpannen en tussen de loodslabben.

Overige zoogdieren

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat binnen een kilometer afstand van het plangebied de volgende soorten zijn waargenomen: algemene spits-, woel- en ware muizensoorten, bunzing, das, eekhoorn, egel, haas, konijn, steenmarter, vos, wezel (alle §3.3 Wnb), en bever (§3.2 Wnb).

Het plangebied kan onderdeel vormen van het grotere leefgebied van algemene spits-, woel- en ware muizensoorten, bunzing, das, egel, haas, steenmarter, vos en wezel.

Mogelijk zijn verblijfplaatsen van algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel aanwezig in het plangebied. Deze soorten kunnen zich verschuilen tussen de planten in de tuin en de akkerranden, en muizen maken holen in de grond.

Van bunzing, das, steenmarter, vos en wezel zijn in het plangebied geen sporen aangetroffen. Het plangebied biedt niet voldoende dekking voor verblijfplaatsen of migratieroutes van deze soorten. Mogelijk maakt das

incidenteel gebruik van het plangebied om te foerageren, hiervan zijn echter geen sporen gevonden in het plangebied. Van konijnen en hazen zijn in het plangebied geen sporen aangetroffen, mogelijk maken konijnen en hazen incidenteel gebruik van het plangebied om te foerageren. Voor bever en eekhoorn ontbreekt het aan geschikt habitat in het plangebied en in de directe omgeving.

Tijdens de onderzoeken uitgevoerd voor de nieuwe woonwijk Huurlingsedam die aan de zuidzijde aan het plangebied grenst zijn meerdere dassenburchten aangetroffen in de omgeving van het plangebied. Ten behoeve van de das is een compensatiegebied ingericht om het leefgebied voor de das te behouden. In bijlage 2 is het mitigatieplan voor de das (Das & Boom, 2016) opgenomen en de ligging van het plangebied ten opzichte van het mitigatiegebied is hierin weergegeven. Hieruit blijkt dat ten zuiden van de sloot die aan de zuidzijde van het plangebied grenst een belangrijke migratieroute van de das vormt.

Effectbeoordeling

Vleermuizen

De voorgenomen plannen zorgen niet voor een verslechtering van het foerageergebied voor vleermuizen. Mogelijk wordt het zelfs verbeterd door de landschappelijke inrichting en de aanleg van de weide. De werkzaamheden hebben geen effect op de laanbomen en de sloot die grenzen aan het plangebied die mogelijk worden gebruikt als vliegroute voor vleermuizen.

Bij werkzaamheden aan het woonhuis kunnen verblijfplaatsen worden vernietigd van vleermuizen. Dit betreft werkzaamheden aan het dak, zoals het vervangen van het dak, het isoleren van het dak of het bouwen van een dakkapel. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd, het vernietigen en verstoren is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Indien enkel inpassende werkzaamheden zullen plaatsvinden, treden geen negatieve effecten op voor vleermuizen.

Grondgebonden zoogdieren

De werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op zoogdiersoorten die het plangebied gebruiken als onderdeel van het leefgebied. Mogelijk wordt het leefgebied voor deze soorten zelfs verbeterd door de landschappelijke inrichting en de aanleg van de weide. Bij het verwijderen van beplanting en graafwerkzaamheden in de tuin en de akkerranden kunnen verblijfplaatsen van algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel worden vernietigd en individuen worden verstoord of verwond.

De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op de das, op voorwaarde dat geen bebouwing plaatsvindt op de noordoever van de sloot en geen verlichting wordt geplaatst die de sloot en de migratieroute beschijnt. Indien voorgenoemde maatregelen worden uitgevoerd hebben de voorgenomen plannen geen negatief effect op de das. Tijdens de (bouw) werkzaamheden dient het plangebied tijdelijk met een bouwhek te worden afgezet om te voorkomen dat dassen de bouwplaats kunnen betreden.

Weilanden vormen geschikt jaarrond foerageergebied voor dassen. Indien het plangebied bereikbaar is voor dassen, zal deze ontwikkeling een positief effect hebben op het aanbod foerageergebied voor dassen. Ook de voorziene landschappelijke inpassing in het plangebied vormt geschikt leefgebied voor de das. Hiervoor wordt aangeraden gebruik te maken van inheems soorten en aan te sluiten bij de soortenlijst uit het mitigatie plan (Das & Boom, 2016), zie bijlage 3.

Mitigerende maatregelen

Nader onderzoek naar vleermuizen in het plangebied is noodzakelijk indien werkzaamheden worden uitgevoerd aan het dak van het woonhuis. Het onderzoek naar vleermuizen dient te worden uitgevoerd gedurende de periode 15 mei en 30 september. Met dit onderzoek kan worden aangetoond of uitgesloten of vleermuizen gebruik maken van het woonhuis als verblijfplaats. Op basis van de resultaten van deze onderzoeken kan worden bepaald of een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is en zo ja, welke mitigerende maatregelen genomen moeten worden.

Voor algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel geldt in provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.3. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten. Egels zijn in de winterslaap erg kwetsbaar. Om te voldoen aan de Algemene zorgplicht van de Wet natuurbescherming wordt geadviseerd om takkenhopen en bladerhopen in het plangebied ongemoeid te laten in de periode van begin december tot eind april.

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (8,4 kilometer) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen. Een negatief effect als gevolg van stikstofemissie kan niet worden uitgesloten. Derhalve dient een stikstofcalculatie te worden uitgevoerd.

De voorgenomen plannen hebben door de afstand en de relatief kleinschalige aard van de werkzaamheden geen (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en de GO.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die zijn beschermd onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Het is uit te sluiten dat in het plangebied beschermde flora, vlinders, libellen, kevers, weekdieren, reptielen en vissen voorkomen. Wel geldt voor alle aanwezige soorten in het plangebied de algemene zorgplicht, zie §1.3 van dit rapport. Tabel 1 geeft een overzicht van de mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Huismus en gierzwaluw kunnen het woonhuis gebruiken als nestgelegenheid. Bij werkzaamheden aan het dak van het woonhuis kunnen nesten van huismus en gierzwaluw worden vernietigd. Deze nesten zijn jaarrond beschermd. Indien werkzaamheden aan het dak worden uitgevoerd dient eerst nader onderzoek te worden gedaan naar het gebruik van het woonhuis door huismus en gierzwaluw. Steenuil en kerkuil kunnen de schuur gebruiken als nest- en rustplaats. Bij het slopen van de schuur kunnen deze nest- en rustplaatsen worden vernietigd. Deze nest- en rustplaatsen van kerkuil en steenuil zijn jaarrond beschermd. Voorafgaand aan het slopen van de schuur dient nader onderzoek te worden uitgevoerd naar het gebruik van de schuur door kerkuil en steenuil.

Algemene vogelsoorten kunnen nestgelegenheid vinden in de bomen en struiken in het plangebied en in de schuur op de balken. Bij het snoeien en kappen van bomen en struiken en bij het slopen van de schuur kunnen nesten van vogels worden vernietigd en broedgevallen worden verstoord. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Deze werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten het broedseizoen van vogels (mits geen verblijfplaatsen van uilen aanwezig zijn in de schuur). Het gehele plangebied is geschikt als foerageergebied voor vogels. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op foerageergebied van vogels.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Vleermuizen kunnen het plangebied gebruiken als foerageergebied. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op foerageergebied van vleermuizen.

Het woonhuis kan voor vleermuizen geschikte verblijfplaatsen bieden. Bij werkzaamheden aan het dak van het woonhuis kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen worden vernietigd. Deze verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd. Indien werkzaamheden aan het dak worden uitgevoerd, dient eerst nader onderzoek te worden gedaan naar het gebruik van het woonhuis door vleermuizen.

Soorten van paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming

Alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen zich verschuilen tussen de beplanting in de tuin en in de akkerranden waar voldoende dekking aanwezig is (braamstruweel en rietkraag). Indien hier de vegetatie worden weggehaald of wordt gegraven kunnen individuen worden verstoord of verwond. Voor bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander geldt een vrijstelling en hoeft voor het verstoren geen ontheffing te worden verkregen. Voor Alpenwatersalamander geldt deze vrijstelling niet, maar kan worden gewerkt volgens een gedragscode. Dit houdt in dat graafwerkzaamheden onder beplanting en het verwijderen van beplanting in de akkerranden en de tuin worden uitgevoerd tussen 15 april en 15 oktober.

Het plangebied kan een onderdeel vormen van het grotere leefgebied van algemene spits-, woel- en ware muizensoorten, bunzing, das, egel, haas, steenmarter, vos en wezel. De werkzaamheden hebben hierop geen significant negatief effect. Mogelijk wordt het zelfs verbeterd door de landschappelijke inrichting en weide. Mogelijk zijn verblijfplaatsen van algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel aanwezig in het plangebied. Deze soorten kunnen zich verschuilen tussen de planten in de tuin en de akkerranden, en muizen maken holen in de grond. Indien hier de vegetatie worden weggehaald of wordt gegraven kunnen individuen worden verstoord of verwond. Voor algemene muizensoorten en egel geldt een vrijstelling en hoeft voor het verstoren geen ontheffing te worden verkregen.

Hieruit blijkt dat ten zuiden van de sloot die aan de zuidzijde van het plangebied grenst een belangrijke migratieroute van de das vormt, zie bijlage 2.

De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op de das, op voorwaarde dat geen bebouwing plaatsvindt op de noordoever van de sloot en geen verlichting wordt geplaatst die de sloot en de migratieroute beschijnt. Indien voorgenoemde maatregelen worden uitgevoerd hebben de voorgenomen plannen geen negatief effect op de das. Tijdens de (bouw) werkzaamheden dient het plangebied tijdelijk met een bouwhek te worden afgezet om te voorkomen dat dassen de bouwplaats kunnen betreden.

Weilanden vormen geschikt jaarrond foerageergebied voor dassen. Indien het plangebied bereikbaar is voor dassen, zal deze ontwikkeling een positief effect hebben op het aanbod foerageergebied voor dassen. Ook de voorziene landschappelijke inpassing in het plangebied vormt geschikt leefgebied voor de das. Hiervoor wordt aangeraden gebruik te maken van inheems soorten en aan te sluiten bij de soortenlijst uit het mitigatie plan (Das & Boom, 2016), zie bijlage 3.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Snoeien en kappen en slopen van de schuur wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten broedseizoen
Huisemus en gierzwaluw	§3.1 Wnb (nest wel jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek laten uitvoeren indien werkzaamheden worden uitgevoerd aan het dak van het woonhuis
Kerkuil en steenuil	§3.1 Wnb (nest wel jaarrond beschermd)	Nest- en rustgelegenheid	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek laten uitvoeren
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek laten uitvoeren indien werkzaamheden worden uitgevoerd aan het dak van het woonhuis
Alpenwater-salamander	§3.3 Wnb	Land- en overwinterings-habitat	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Graafwerkzaamheden en verwijderen van beplanting in de akkerranden en de tuin tussen 15 april en 15 oktober
Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine water-salamander	§3.3 Wnb	Land- en overwinterings-habitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Algemene spits-, woel- en ware muizen en egels	§3.3 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
algemene spits-, woel- en ware muizensoorten, bunzing, egel, haas, steenmarter, vos en wezel	§3.3 Wnb	Mogelijk onderdeel grotere leefgebied	Nee	-	-
Das	§3.3 Wnb	Mogelijk onderdeel grotere leefgebied	Nee, onder voorwaard en	-	Geen verlichting plaatsen aan zuidzijde die migratieroute beschijnt. Geen gebouwen aan de zuidzijde van het perceel plaatsen

5.3 Advies en vervolgstappen

Om te voorkomen dat de voorgenomen plannen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming dienen de volgende maatregelen en vervolgstappen te worden genomen:

1. Nader onderzoek wordt uitgevoerd naar huismus, gierzwaluw en vleermuizen bij werkzaamheden aan het dak van het woonhuis;
2. Nader onderzoek wordt uitgevoerd naar kerkuil en steenuil voorafgaand aan het slopen van de schuur;
3. De bomen en struiken worden gesnoeid en gekapt buiten het broedseizoen van vogels en wanneer geen broedgeval aanwezig is;
4. Graafwerkzaamheden onder bomen en struiken en het verwijderen van beplanting in de akkerranden en de tuin plaatsvindt tussen 15 april en 15 oktober in verband met de overwintering van Alpenwatersalamander.
5. Geen verlichting plaatsen aan de zuidzijde van het plangebied, die de migratieroute van dassen verlicht.
6. Tijdens de (bouw) werkzaamheden dient het plangebied tijdelijk met een bouwhek te worden afgezet om te voorkomen dat dassen de bouwplaats kunnen betreden.
7. Geen gebouwen positioneren aan de zuidzijde van het perceel, naast de sloot.
8. Aanbevolen wordt voor landschappelijke aankleding inheemse dasvriendelijke plantsoorten gebruiken, zie bijlage 3.

5.4 Gevolgen voor (het tijdpad van) de voorgenomen plannen

Nader onderzoek bij werkzaamheden aan het dak van het woonhuis

- + Gierzwaluwonderzoek vindt plaats tussen 1 juni en 15 juli.
- + Huismusonderzoek vindt plaats tussen 1 april en 20 juni.
- + Vleermuisonderzoek vindt plaats tussen 15 mei en 30 september.

Nader onderzoek voorafgaand aan het slopen van de schuur

- + Steenuilonderzoek vindt plaats tussen 1 februari en 30 april.
- + Kerkuilonderzoek vindt plaats tussen 1 februari en 15 oktober.

Eventuele Ontheffing Wet natuurbescherming

- + Indien verblijfplaatsen van vleermuizen of nesten van huismus of gierzwaluw aanwezig zijn in het woonhuis dient voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden verkregen bij provincie Gelderland.
- + Indien rust- en nestplaatsen van kerkuil of steenuil aanwezig zijn in de schuur, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden verkregen bij provincie Gelderland.
- + De aanvraag kan pas worden ingediend als het nader onderzoek helemaal is afgerond. De gemeente (als wordt aangehaakt bij de omgevingsvergunning) of provincie heeft 26 weken nodig om uw vergunning in orde te maken, gerekend vanaf het moment dat u uw aanvraag heeft ingestuurd. Als u niet alle gevraagde informatie bij uw aanvraag meestuurt, duurt de afhandeling langer.
- + Voor het aanvragen van een ontheffing dient een mitigatieplan/activiteitenplan te worden opgesteld ten behoeve van de verblijfplaatsen van de beschermde soort(en).
- + Daarnaast dienen mitigerende maatregelen genomen te worden om een ontheffing te kunnen verkrijgen.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Bouwens, S. Provincie Noord-Brabant, 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Zoogdiervereniging - rapport 2017.32.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Das & Boom. Onderzoek naar de compensatiemaatregelen voor de Das in het gebied "Huuringsedam fase IIa" (gemeente Wijchen), 2016.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging - rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden,
gelderland.maps.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?useExisting=1&layers=3d17886e0eaf4d169ac21a6ed30afc02, 28-08-2020
- + Kernkwaliteiten GNN GO,
gelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=92d4c54aed8147ae8aa704c312f719bc, 28-08-2020
- + NDFF - 17-08-2020 13:16:38
- + www.eis-nederland.nl
- + www.vlinderstichting.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale gebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

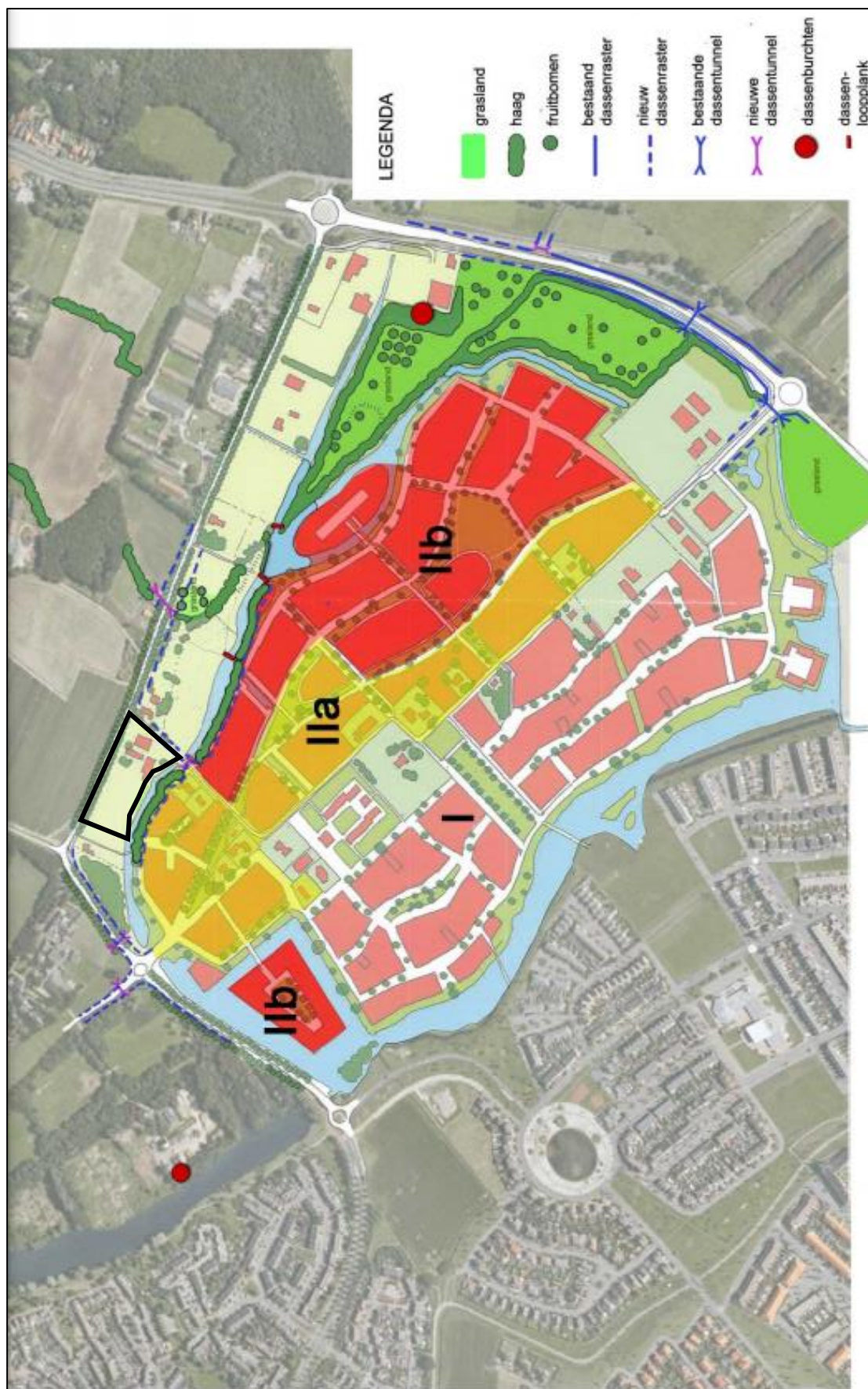
De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen

van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.

Bijlage 2 Mitigatieplan das (Das & Boom, 2016)

Het plangebied is zwart omlijnd

Bijlage 3 Soortenlijst uit mitigatieplan (Das & Boom, 2016)

6.3 Te gebruiken plantmateriaal voor haag en houtwal

Voor de aanleg van hagen, houtwallen en fruitbomen kan een keus worden gemaakt uit de onderstaande struiken en bomen. In de bufferzone dienen vooral doornige struiken te worden gebruikt.

Haag:

Lijsterbes	-	Sorbus aucuparia
Hazelaar	=	Corylus avellana
Meidoorn	=	Crataegus monogyna
Sleedoorn	=	Prunus spinosa
Hondsroos	=	Rosa canina
Beuk	=	Fagus Sylvatica
Mispel	=	Mespilus germanica
Inlandse vogelkers	-	Prunus padus

Fruitbomen (hoogstam)

Zoete kers	-	Prunus avium
Wilde appel	-	Malus sylvestris
Wilde peer	-	Pyrus pyraeaster

De fruitbomen kunnen ook als overstaander in een haag aangeplant worden

Van belang is dat struiken en bomen worden gebruikt die opgekweekt zijn uit zaden van autochtone herkomst.

In een houtwal kunnen ook eiken (zomereik *Quercus robur*) aangeplant worden maar met een maximum van 10% van het totaal aantal planten.

Om te zorgen dat de aangelegde hagen en houtwallen ook daadwerkelijk snel functioneel zijn voor de das (dichte begroeiing) dienen de planten dicht tegen elkaar aan geplant te worden:

(struweel) hagen in bufferzone:	in vier rijen, 4 stuks per meter in driehoeksverband. Rijen 0,5 meter uit elkaar
(Struweel)hagen overig:	in twee rijen, 4 stuks per meter in driehoeksverband. Rijen 0,5 meter uit elkaar
Houtwal:	2 à 3 stuks per meter in driehoeksverband. Aantal rijen afhankelijk van breedte wal